

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У
СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Спеціальність: **І9 «Громадське здоров'я»**
Освітньо-професійна програма: **« Громадське здоров'я»**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 20**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **3 (осінній)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3,0 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **«Цифрові технології в сфері громадського здоров'я»; «Економіка і фінансування охорони здоров'я», «Організація охорони здоров'я та якість медичного забезпечення населення»**

Кафедра/підрозділ: **кафедра медичної та біологічної фізики і медичної інформатики,**
пр. Науки, 4, головний корпус, 2 поверх

Керівник освітнього компонента: доц. **Радзішевська Євгенія Борисівна**
email: yb.radzishevaska@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6514>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Всебічний цифровий розвиток системи охорони здоров'я в Україні передбачає удосконалення умов функціонування вітчизняних інформаційних систем, що дозволить підвищити ефективність механізмів реалізації інформаційної політики держави, забезпечити прозорість та доступність медичних служб та сформує запит суспільства на краще надання послуг та сервісів, багатоканальну та персоніфіковану доступність до інформації, партнерську взаємодію з владою. Дисципліна «Інформаційна політика та цифрові технології у сфері охорони здоров'я» включає інформацію щодо основних понять та термінів організації сучасних підходів, концепцій та ідей для створення умов для підвищення рівня здоров'я громадян України та організації національної системи охорони здоров'я. У дисципліні надано понятійно-категоріальний апарат, основні дефініції та концепції інформаційної політики, інформаційних відносин та цифровізації в національній системі охорони здоров'я, ідеологію електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ). Дисципліна сприяє забезпеченню навиків інформаційної безпеки сфери електронної охорони здоров'я.

МЕТА КУРСУ: формування та розуміння процесів стандартизації у галузі цифрових технологій в професійній діяльності майбутніх фахівців; знання основних положень електронної системи охорони здоров'я як нової галузі розвитку суспільства; розуміння можливостей доступу до інформації та захисту медичних даних.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- розуміти поняття інформації, її види та властивості, роль у розвитку суспільства;
- пояснювати право на інформацію в контексті охорони здоров'я;
- оцінювати інформацію як ресурс влади;
- розуміти механізми маніпуляції інформацією, інформаційної війни та її впливи на суспільство;
- відстежувати роль ЗМІ в формуванні громадської думки про охорону здоров'я;
- знати інформаційно-комунікаційні функції держави;

- орієнтуватися в інформаційній політиці (поняття, цілі, завдання; формування та реалізація);
- орієнтуватися у питанні інформативно-правової бази державного управління в інформаційному суспільстві, пояснювати особливості управління в умовах інформатизації;
- знати у призначення та функції адміністративних медичних інформаційних систем (МІС);
- знати види фінансових МІС;
- знати основні види відомчих МІС;
- самостійно обирати програмні засоби медичного призначення для виконання виробничих завдань;
- швидко пристосовуватися до роботи з медичним програмним забезпеченням.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Інформація як фундамент сучасного суспільства. Право на інформацію в контексті охорони здоров'я. Інформація та влада.
2. Інформаційна війна та її вплив на суспільство. Роль ЗМІ в формуванні громадської думки про охорону здоров'я.

Перелік тем практичних занять (10 год.):

1. Інформація як фундамент сучасного суспільства. Право на інформацію в контексті охорони здоров'я. Інформація та влада.
2. Інформаційна війна та її вплив на суспільство. Роль ЗМІ в формуванні громадської думки про охорону здоров'я.
3. Адміністративні медичні інформаційні системи.
4. Відомчі інформаційні системи.
5. Системи підтримки клінічних рішень.
6. Системи електронного керування ліками.
7. Комп'ютеризований запис призначення лікаря.
8. Електронна медична карта.
9. Захист медичної інформації.
10. . Кібербезпека. Залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (76 год.)

1. Системи адміністрування пацієнтів. Системи прийому, виписки та переводу (ADT – системи). Реєстрація, планування, виставлення рахунків пацієнта або дебіторської заборгованості та керування використанням коштів.
2. Інші адміністративні та фінансові системи. Кредиторська заборгованість (Account Payable); Головна бухгалтерська книга (General Ledger); Управління персоналом (Personnel Management), Управління ланцюгом постачання (Supply Chain Management), Розрахунок заробітної плати (Payroll); Планування персоналу (Staff Scheduling), Час і відвідуваність персоналу (Staff Time and attendance).
3. Клінічна інформаційна система (клінічна програма) як засіб, що містить клінічну інформацію, пов'язану зі здоров'ям та використовується постачальниками для діагностики, лікування, профілактики моніторингу й догляду за пацієнтом. Відомчі інформаційні системи (допоміжні інформаційні системи): радіологічні інформаційні системи, аптечні інформаційні системи, лабораторні інформаційні системи тощо.
4. Системи підтримки прийняття клінічних рішень (Clinical DSS). МІС прийому ліків. Комп'ютеризований запис замовлення постачальника (CPOE).
5. Електронна медична карта (EMR).

СРС спрямована на поглиблення та закріплення знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю під час практичних занять.

Консультації: онлайн, за домовленістю з викладачем або під час заняття.

Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, робота з книгою, навчальна дискусія); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (вправи у вигляді написання есе).

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за заняття становить від 2 до 5 балів. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Контроль виконання самостійної роботи здійснюється під час співбесіди. Поточний контроль здійснюється наприкінці кожного практичного заняття у вигляді есе.

Оцінка за кожне практичне заняття з освітнього компонента виставляється викладачем за традиційною чотирибальною шкалою в АСУ, яка потім конвертується у відповідні бали.

Після проведення останнього практичного заняття та виставлення оцінки в електронний журнал АСУ підраховує середній бал здобувача та, якщо немає академічної заборгованості / пропуску заняття, виставляється залік. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться в АСУ відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженої Наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181. (Таблиця 1).

Таблиця 1

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у 200-бальну шкалу
(для освітнього компонента, що завершується заліком)**

4-бальна шкала	200- бальн а шкала	4-бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.3-4,31	172	3.6-3,61	144
4.97-4,99	199	4.27-4,29	171	3.57-3,59	143
4.95-4,96	198	4.24-4,26	170	3.55-3,56	142
4.92-4,94	197	4.22-4,23	169	3.52-3,54	141
4.9-4,91	196	4.19-4,21	168	3.5-3,51	140
4.87-4,89	195	4.17-4,18	167	3.47-3,49	139
4.85-4,86	194	4.14-4,16	166	3.45-3,46	138
4.82-4,84	193	4.12-4,13	165	3.42-3,44	137
4.8-4,81	192	4.09-4,11	164	3.4-3,41	136
4.77-4,79	191	4.07-4,08	163	3.37-3,39	135
4.75-4,76	190	4.04-4,06	162	3.35-3,36	134
4.72-4,74	189	4.02-4,03	161	3.32-3,34	133
4.7-4,71	188	3.99-4,01	160	3.3-3,31	132
4.67-4,69	187	3.97-3,98	159	3.27-3,29	131
4.65-4,66	186	3.94-3,96	158	3.25-3,26	130
4.62-4,64	185	3.92-3,93	157	3.22-3,24	129

4.6-4,61	184	3.89-3,91	156	3.2-3,21	128
4.57-4,59	183	3.87-3,88	155	3.17-3,19	127
4.54-4,56	182	3.84-3,86	154	3.15-3,16	126
4.52-4,53	181	3.82-3,83	153	3.12-3,14	125
4.5-4,51	180	3.79-3,81	152	3.1-3,11	124
4.47-4,49	179	3.77-3,78	151	3.07-3,09	123
4.45-4,46	178	3.74-3,76	150	3.05-3,06	122
4.42-4,44	177	3.72-3,73	149	3.02-3,04	121
4.4-4,41	176	3.7-3,71	148	3-3,01	120
4.37-4,39	175	3.67-3,69	147	Менше 3	Недостатньо
4.35-4,36	174	3.65-3,66	146		
4.32-4,34	173	3.62-3,64	145		

Оцінка з вибіркового освітнього компонента визначається балами за ПНД та складає від 120 до 200 балів.

Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою відповідно до шкали ЄКТС та до чотирибальної шкали наведена у таблиці 2.

Таблиця 2

Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою до шкали ЄКТС та до чотирибальної (національної) шкали

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин студент може бути не допущеним до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Радзішевська Є. Б. Інформаційна політика та цифрові технології у сфері громадського здоров'я: світовий досвід : підручник для здобувачів вищої медичної освіти / Є. Б. Радзішевська, О. В. Висоцька. – Харків : ХНМУ, 2024. – 100 с. URI <https://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/36571>
2. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я
Кабінет міністрів України постановою від 25 квітня 2018 р. № 411 Київ. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/411-2018-%D0%BF?utm_source=chatgpt.com#Text.
3. Підключені до ЦБД Інформаційна політика та цифрові технології у сфері громадського здоров'я. – Режим доступу: https://ehealth.gov.ua/pidklyucheni-do-ehealth-mis/?utm_source=chatgpt.com
4. Концептуально- референтна рамка цифрових компетентностей працівників сфери охорони здоров'я. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/Консультативні%2C%20допоміжні%20та%20інші%20дорадчі%20органи%20при%20МОЗ/1/1627/Цифрова%20рамка.pdf>
5. Наказ Національної служби здоров'я України від 30.09.2019 р. № 385 «Технічні вимоги до електронної медичної інформаційної системи для її підключення до центральної бази даних електронної системи охорони здоров'я» . – Режим доступу: https://ezdorovya.ua/doc/a/nakaz_nszu_385.pdf

Зав. кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики, проф.

Ольга ЗАЙЦЕВА